

Anvisning för utarbetande av budget

Budget och plan 2023–2026

Päivi Sihvonen

Innehåll

Inledning	2
1 Lagstiftning som reglerar välfärdsområdenas ekonomi	2
1.1 Budget och ekonomiplan 115 §	2
2 Finansiering	5
2.1 Finansiering 2023	6
3 Ekonomiberedningsprocess för Östra Nylands Välfärdsområde	8
3.1 Utarbetande av driftsekonomi- och resultaträkningsdel	8
3.2 Utarbetande av investerings- och finansieringsdelen	11
3.3 Utarbetande av verksamhetsplan	15
3.4 Utarbetande av dispositionsplan	15
3.5 Bindande mål och resultatmål på välfärdsområdets nivå	15
Källor	16

Inledning

En anvisning för utarbetande av budget har upprättats för Östra Nylands välfärdsområde avseende budgeten för planeringsåren 2023–2026. Syftet är att i ett enda dokument sammanfatta centrala författningar och riktlinjer som styr verksamheten ur finansierings- och budgetberedningsperspektiv.

Det första kapitlet behandlar lagstiftningen som reglerar välfärdsområdenas ekonomi. Det andra kapitlet beskriver principerna för bildandet av finansieringen. Och kapitel tre behandlar Östra Nylands budgetberedningsprocess på en konkret nivå samt färdplanen.

Anvisningen för utarbetande av budget preciseras under 2022.

1 Lagstiftning som reglerar välfärdsområdenas ekonomi

Välfärdsområdets ekonomi, finansiering samt investeringsplaner har reglerats i flera olika lagar, vilket gör det nödvändigt att sammanställa centrala författningar avseende dessa i en enda anvisning. Följande sammanställningar grundar sig på lagen om välfärdsområden 611/2021 och dess kapitel 13 Ekonomi.

1.1 Budget och ekonomiplan 115 §

Välfärdsområdesfullmäktige ska före utgången av varje år godkänna en budget för välfärdsområdet för det följande kalenderåret. I budgeten ska välfärdsområdeskoncernens ekonomiska ansvar och förpliktelser beaktas. I samband med att budgeten godkänns ska fullmäktige också godkänna en ekonomiplan för minst tre år. Budgetåret är ekonomiplanens första år.

Ekonomiplanen ska upprättas så att den är i balans eller uppvisar ett överskott senast vid utgången av det andra året efter budgetåret. I balansen för ekonomiplanen kan beaktas överskott som beräknas uppkomma det år budgeten görs upp. Ett underskott i välfärdsområdets balansräkning ska täckas inom två år från ingången av det år som följer efter det att bokslutet fastställdes. Inom denna tid ska också underskott som uppkommit under eller efter det år budgeten upprättades täckas. I ekonomiplanen godkänns målen för välfärdsområdets och välfärdsområdeskoncernens verksamhet och ekonomi. Målen ska stämma överens med välfärdsområdesstrategin.

Budgeten ska innehålla de anslag och beräknade inkomster som uppgifterna och verksamhetsmålen förutsätter. Dessutom ska den innehålla en redogörelse för hur finansieringsbehovet ska täckas. Finansieringsbehovet får inte täckas med långfristiga lån. För en investering kan välfärdsområdet dock ta ett långfristigt lån, om statsrådet har beviljat fullmakt i enlighet med 15 §. Anslag och beräknade inkomster kan tas in till brutto- eller nettobelopp.

Budgeten och ekonomiplanen består av en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel. Av investeringsdelen ska förutom välfärdsområdets investeringar även de investeringar gjorda av välfärdsområdeskoncernen som är mest betydande för verksamheten och ekonomin framgå, och den ska basera sig på den i 16 § avsedda investeringsplan som de behöriga ministerierna har godkänt i enlighet med vad som föreskrivs särskilt.

Budgeten ska iakttas i välfärdsområdets verksamhet och ekonomi.

1.1.1 15 § Välfärdsområdets fullmakt att uppta lån

Statsrådet ska årligen på förslag av finansministeriet fastställa beloppet av välfärdsområdets fullmakt för varje räkenskapsperiod för välfärdsområdet att uppta långfristiga lån. Välfärdsområdet får uppta lån till det belopp som fastställs i beslutet för att finansiera investeringar i enlighet med den investeringsplan som avses i 16 §. Statsrådets tidigare beslut om fullmaktsbeloppet tas i beaktande i beloppet av fullmakten att uppta lån. Statsrådets beslut grundar sig på den i 12 § avsedda planen för de offentliga finanserna samt på beloppet i den i 2 mom. avsedda fullmakten för välfärdsområdet att uppta lån. Om balansen i de offentliga finanserna, statsfinanserna eller välfärdsområdets finanser försvagas avsevärt och exceptionellt, kan välfärdsområdets fullmakt att uppta lån fastställas till ett mindre belopp än vad som anges i 2 mom.

Välfärdsområdets fullmakt att uppta lån utgörs av skillnaden mellan det maximibelopp som grundar sig på välfärdsområdets kalkylmässiga låneskötselbidrag och det estimerade lånebeloppet i början av räkenskapsperioden. Det kalkylmässiga låneskötselbidraget räknas ut med en formel där räntekostnaderna läggs till årsbidraget i resultaträkningen och summan divideras med summan av räntekostnaderna och de kalkylmässiga amorteringarna. De kalkylmässiga amorteringarna fås genom att lånebeloppet i balansräkningen divideras med tio. Vid beräkning av beloppet för den låntagande myndigheten är värdet på den uppskjutna lånehanteringsmarginalen ett. Som värde för årsbidraget används värdet enligt välfärdsområdets budget för året före räkenskapsperioden, vilket kan rättas utifrån uppgifterna i den i 120 § avsedda uppföljningen av ekonomin.

Statsrådet ska ändra den fastställda fullmakten för välfärdsområdet att uppta lån, om investeringen är nödvändig för kontinuiteten i produktionen av de tjänster som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar eller för att trygga de tjänster som förutsätts i lagstiftningen och investeringsbehovet inte kan täckas på något annat sätt. Beslut om ändring av fullmakten att uppta lån kan fattas på ansökan av välfärdsområdet eller på initiativ av finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet eller inrikesministeriet.

För beredningen av det beslut som avses i 3 mom. ska finansministeriet tillsätta en beredningsgrupp till vilken finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, inrikesministeriet och det berörda välfärdsområdet utser sina representanter. Beredningsgruppens uppgift är att bedöma förutsättningarna att ändra fullmakten att uppta lån och beloppet av den behövliga fullmakten att uppta lån samt de villkor som ska gälla för välfärdsområdet. Bedömningen ska bygga på en övergripande bedömning som gjorts utifrån uppgifterna om välfärdsområdets ekonomi och verksamhet.

1.1.2 16 § Investeringsplan

Välfärdsområdet ska årligen utarbeta en investeringsplan för de investeringar inom välfärdsområdeskoncernen som påbörjas under de fyra räkenskapsperioder som följer på följande räkenskapsperiod och för finansieringen av dem. Investeringsplanen ska innehålla uppgifter om investeringar och avtal som motsvarar investeringar. Dessutom ska planen innehålla uppgifter om planerade överlåtelse av välfärdsområdets lokaler och fastigheter samt andra tillgångar med lång verkningstid. Investeringsplanen består av en delplan för social- och hälsovården och en delplan för räddningsväsendet. Investeringsplanen får inte strida mot välfärdsområdets i 15 § avsedda fullmakt att uppta lån.

Ett förslag till investeringsplan ska lämnas till finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och inrikesministeriet före utgången av kalenderåret. Bestämmelser om de delplaner till investeringsplanen som gäller social- och hälsovården och räddningsväsendet och om förfarandet för godkännande av investeringsplanen finns i 25 och 26 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) och i 11 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet (613/2021).

(612/2021) 25 och 26 § Investeringsplanens delplan för social- och hälsovård

Välfärdsområdet ska i delplanen för social- och hälsovården välja in de investeringar som är viktigast med tanke på ordnandet av social- och hälsovården och de avtal som motsvarar sådana investeringar, och i delplanen ska det bedömas vilken inverkan de i delplanen ingående åtgärderna har på jämlikheten, kvaliteten och kostnadsnyttoeffektiviteten inom social- och hälsovården i välfärdsområdet. I delplanen för social- och hälsovården ska hänsyn tas till det samarbetsavtal mellan välfärdsområden som avses i 36 §

Ett välfärdsområde får verkställa en social- och hälsovårdsinvestering eller ett avtal som motsvarar en social- och hälsovårdsinvestering eller en överlåtelse av en lokal, fastighet eller annan tillgång för social- och hälsovård med lång verkningstid bara om den ingår i den delplan för social- och hälsovården för den första räkenskapsperioden som godkänts av social- och hälsovårdsministeriet på det sätt som anges i 26 §. Välfärdsområdet ska genom ägarstyrning enligt 48 § i lagen om välfärdsområden se till att den i 4 § 1 mom. i den lagen avsedda välfärdsområdeskoncernens social- och hälsovårdsinvesteringar, avtal som motsvarar social- och hälsovårdsinvesteringar eller överlåtelse av tillgångar för social- och hälsovård med lång verkningstid inte strider mot den godkända delplanen för social- och hälsovården. Detta moment tillämpas inte på Helsingfors stad.

Bestämmelser om välfärdsområdets skyldighet att varje kalenderår lämna social- och hälsovårdsministeriet, inrikesministeriet och finansministeriet ett förslag till investeringsplan finns i 16 § i lagen om välfärdsområden.

(613/2021) 11 § Investeringsplanens delplan för räddningsväsendet

Välfärdsområdet ska i delplanen för räddningsväsendet välja in de viktigaste investeringarna med tanke på ordnandet av välfärdsområdets räddningsväsende och de avtal som motsvarar investeringarna, och i delplanen ska det bedömas vilken inverkan de i delplanen ingående åtgärderna har på den jämlika tillgången till tjänsterna inom välfärdsområdets räddningsväsende och på tjänsternas kvalitet och kostnadsnyttoeffektivitet.

Inrikesministeriet fattar beslut om godkännande av delplanen för räddningsväsendet, som ingår i välfärdsområdets förslag till investeringsplan, i de situationer som avses i 26 § 4 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021).

2 Finansiering

Lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021) kapitel 2 fastställer principer för den statliga finansieringen Enligt lagen beviljas välfärdsområdena statlig finansiering utifrån välfärdsområdets invånarantal, faktorer som beskriver behovet av social- och hälsovårdstjänster, befolkningstätheten, inslaget av personer med ett främmande språk som modersmål, tvåspråkigheten, karaktären av skärgård, samiskspråkigheten, åtgärder som främjar hälsa och välfärd samt riskfaktorer inom räddningsväsendet, enligt vad som närmare föreskrivs nedan. Andelarna av dessa bestämningsfaktorer året före det år då lagen träder i kraft är följande:

Osuus hyvinvointialueiden rahoituksesta	prosenttia
Sosiaali- ja terveydenhuolto yhteensä	97,694, josta
Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarve	79,572
Asukasmäärä	13,115
Asukastiheys	1,465
Vieraskielisyys	1,954
Kaksikielisyys	0,488
Saamenkielisyys	0,013
Saaristoisuus	0,110
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	0,977
Pelastustoimi yhteensä	2,306, josta
Asukasmäärä	1,499
Asukastiheys	0,115
Riskitekijät	0,692

Bestämningsfaktorernas tidigare nämnda andelar ändras årligen i enlighet med den ändring som med anledning av förändringar i bestämningsfaktorerna och välfärdsområdenas uppgifter görs i fördelningen av finansieringen.

Välfärdsområdets kalkylerade kostnader för social- och hälsovård bildas genom att räkna samman de produkter som fås när grundpriserna för hälso- och sjukvården, äldreomsorgen och socialvården multipliceras med de i 14 § avsedda välfärdsområdesspecifika servicebehovskoefficienterna och antalet invånare i välfärdsområdet.

När de kalkylerade kostnader bestäms som bygger på de behovsfaktorer som beskriver användningen av tjänster inom hälso- och sjukvården, äldreomsorgen och socialvården ska följande uppgiftsspecifika viktningar tillämpas:

Hälso- och sjukvård

59,16 procent

Äldreomsorg	19,78 procent
Socialvård	21,06 procent

Välfärdsområdets kalkylerade kostnader för räddningsväsendet bildas genom att grundpriset per invånare för räddningsväsendet multipliceras med välfärdsområdets invånarantal och genom att till produkten addera de kalkylerade kostnader för räddningsväsendet som bestäms på grundval av befolkningstätheten och riskfaktorerna.

Välfärdsområdet beslutar om hur den statliga finansieringen ska fördelas för skötseln av välfärdsområdets uppgifter.

Välfärdsområdet har rätt att ta ut kund- och användaravgifter för användningen av de tjänster det ordnar, enligt vad som föreskrivs särskilt, och rätt att bestämma om användningen av avgiftsinkomsterna.

Finansministeriet beviljar välfärdsområdena statlig finansiering utan ansökan före utgången av det år som föregår finansåret.

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning betalar ut den statliga finansieringen till välfärdsområdena månatligen senast den första dagen i månaden. I januari respektive juni under finansåret betalas 2/12 av finansieringen för hela året och i de övriga månaderna betalas den resterande finansieringen i lika stora poster.

2.1 Finansiering 2023

Under det första verksamhetsåret 2023 bestäms nettoutgifterna som används som förkunskaper för finansieringen av välfärdsområdet som genomsnitt av bokslutet 2021 och budgeten 2022. I sin helhet bildas välfärdsområdets finansiering 2023 enligt följande:

- 1) kostnader överförda från kommuner (genomsnittet av bokslutet 2021 och budgeten 2022 skalat till nivån 2022)
- 2) ökat behov av tjänster på nationell nivå, ändringar i priser och eventuella uppgiftsändringar (+ tillfällig ökning)
- 3) finansieringen fördelas till området på grundval av beräkningsfaktorer
- 4) områdesspecifik förändring och övergångsjustering beräknas (tvärsnitt 2022)
- 5) beloppen i punkterna 3 och 4 räknas samman.

Rahoitus 2023

Pelan osuus noin 2% jossa huomioitu:

- Asukasperuste 65%
- Asukastiheys 5%
- Riskitekijät 30%

Soten osuus noin 98% jossa määrätymistekijät ovat:

- Palvelutarve 81,5%
 - terveydenhuolto 47,9%
 - vanhustenhuolto 16,1%
 - sosiaalihuolto 17,4%
- Asukasperuste 13,4%
- Vieraskielisyys 2,0 %
- Kaksikielisyys 0,5%
- Asukastiheys 1,5%
- Hyte 1,0%
- Saamenkielisyys 0,013%
- Saaristolaisuus 0,1%

Preliminär information om finansieringen av Östra Nylands välfärdsområde publicerades 6.5.2022

Arvio rahoituksesta 6.5.2022

Tiedot pohjautuvat kuntien tpe2021 ja ta2022 tietoihin

Hyvinvointialueiden rahoitus vuoden 2023 tasossa										
		Asukasmäärä		Laskennallinen	Siirtymätasaus	Rahoitus yhteensä	Rahoitus	Siirtyvät	Rahoituksen	
	nro	vuonna 2021	Hyvinvointialue	rahoitus 2023	vuonna 2023, euroa	vuonna 2023, euroa	€/as.	2022, euroa	2023, euroa	Rahoituksen kasvu, €/as.
HVA90	31	658457	Helsinki	2 346 010 349	240 971 645	2 586 981 994	3929	2 473 030 439	113 951 555	173
HVA04	32	276438	Vantaa+Kerava	949 442 823	-4 376 018	945 066 805	3419	893 262 635	51 804 170	187
HVA03	33	478919	Länsi-Uusimaa	1 621 482 205	10 269 665	1 631 751 870	3407	1 539 663 070	92 088 800	192
HVA01	34	99073	Itä-Uusimaa	384 141 525	-25 146 590	358 994 935	3624	338 187 708	20 807 227	210
HVA02	35	201854	Keski-Uusimaa	710 637 647	30 117 647	740 755 295	3670	698 908 432	41 846 862	207

Statsfinansieringen är totalt 358 994 935 euro. Av vilken:

- räddningsväsendets andel är cirka 8 543 874 euro (avsett att även täcka demokrati och koncerntjänster)
- social- och hälsovårdens andel är cirka 350 451 061 euro (avsett att även täcka demokrati och koncerntjänster).

Alla finansieringsberäkningar är preliminära och justeringar av beräkningarna görs regelbundet. De sista preciseringarna av finansieringsnivån för 2023 görs av finansministeriet i augusti 2022. Korrigeringar som grundar sig på bokslutet för 2022 kommer att göras för finansieringen 2024.

3 Ekonomiberedningsprocess för Östra Nylands Välfrädsområde

I början av 2023 överförs ansvaret för att ordna social- och hälsovården samt räddningsväsendet till välfrädsområdena, och de utarbetar för första gången en budget för den egentliga verksamheten för år 2023. Välfrädsområdesfullmäktige godkänner budgeten och ekonomiplanen för välfrädsområdet för följande kalenderår för tre eller fler år. Budgeten bereds för social- och hälsovårdsväsendet samt räddningsväsendet.

Enligt lagen om välfrädsområden 611/2021 §115 består budgeten och ekonomiplanen av en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel. Enligt förvaltningsstadgan godkänner välfrädsområdesstyrelsen planeringsramarna och anvisningarna för utarbetandet av budget.

Processen för utarbetandet av budgeten för Östra Nyland inleddes våren 2022. Tidtabellen för budgetprocessen presenteras i bilaga 1.

3.1 Utarbetande av driftsekonomi- och resultaträkningsdel

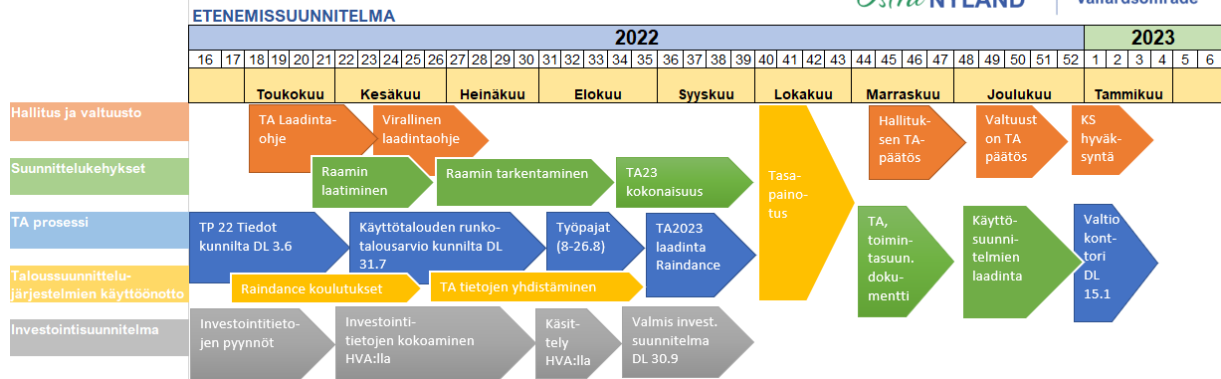
En preliminär rambudget utarbetas av välfrädsområdet utgående ifrån uppgifterna som kommunerna/samkommunerna lämnat in. Kommunernas/samkommunernas nuvarande kostnadsställe- och kontostrukturer kommer att kombineras med välfrädsområdets framtida organisations-/kostnadsställestruktur. Kuntamaisema Oy agerar som en samarbetspartner för välfrädsområdet i att sammanställa uppgifterna.

För beredningen av välfrädsområdet har kommunerna och samkommunerna i Östra Nylands välfrädsområde lämnat uppgifter om prognosen för bokslutet 2021 och uppgifterna för budgeten 2022. Förberedelser har gjorts på grundval av denna information. I maj 2022 har kommunerna dessutom begärts lämna in sina budgetsiffror genom att använda deras nuvarande kostnadsställestruktur och kontoplan.

Till stöd för budgetberedningen och budgetplaneringen i Östra Nyland kommer organisationsspecifika workshoppar att anordnas i augusti (8–26.8.2022). I workshopparna går man igenom organisationers kostnader per kostnadsställe för social- och hälsovårdstjänsterna samt frågor om till tjänster i gränssnittet mellan social- och hälsovården och kommunen. Huvudfokus i workshopparna är att gå igenom rambudgeten och säkerställa enhetliga principer för utarbetandet, men man går också igenom bl.a. Auras tjänsteklassificering och verksamheternas placering i Östra Nylands nya organisation.

Rambudgeterna som granskats i workshopparna kombineras med hjälp av Kuntamaisemas program Numerus. Budgeten förs in i budgetplaneringssystemet centralt inom välfrädsområdet. För budgetplaneringssystemet Raindance har bestämmelserna för budgeteringen och utbildningarna för administratörerna framskridit till ibruktagefasen av programmet i slutet av maj 2022.

Färdplan som bilaga 1:

Välfärdsområdet kan bearbeta det slutgiltiga materialet efter workshopparna i september. I Östra Nylands välfärdsområde sparas budgetsiffrorna manuellt i ekonomiplaneringssystemet Raintance.

Prisindex för löner och inköpstjänster granskas av statsministeriet när beredningen fortskrider, varvid siffrorna uppdateras.

I rambudgeten används Kommunförbundets prognos för 2023 som arbetsgivarens socialförsäkringsavgifter. Eventuella kommande ändringar i prognosen beaktas centralt inom välfärdsområdet.

MAKSU	2019	2020	2021	2022	2023*
Sairausvakuutusmaksu	0,77	1,35	1,53	1,34	1,43
Työttömyysvakuutusmaksu	2,05	1,70	1,90	2,05	2,05
Kevan jäsenyhteisön eläkemaksu, keskimääräinen työnantajan osuus sisältäen:	21,2	20,8	20,73	20,33	20,30
Työnantajan osuus palkkaperusteisesta eläkemaksusta					16,8
Eläkemenoperusteinen maksuosa					3,5
Muut erät (keskimäärin)	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70

3.1.1 Personalplanering och rekrytering

Planering av välfärdsområdets personalresurser

Personalen vid Östra Nylands välfärdsområde övergår i välfärdsområdets tjänst som gamla anställda genom en automatisk överlåtelse av rörelse. De anställda som överförs i samband med överlåtelsen av rörelse bibehåller de anställningsvillkor de har vid tidpunkten för överflyttningen samt sina till arbets- eller tjänsteförhållandet knutna rättigheter och skyldigheter. Outtagen semester och sparad semester flyttas över så att de ska kunna tas ut vid välfärdsområdet. Det blir inget avbrott i de anställdas anställningsförhållande när de flyttar över, utan det fortsätter oavbrutet.

I planeringen av 2023 års personalresurser utgår man från den personal som överförs med tillhörande uppgifter. Vårdsområdets personalplan bereds i samband med budgetberedningen. Personalavgörandena samordnas med 2023 års statliga finansiering, emellertid så att en trygg övergång säkerställs.

Mera detaljerade anvisningar angående personalplaneringen ges senare till sektorerna.

Budgetering av personalutgifterna och löneharmonisering

Grunden för budgeteringen av personalutgifterna är de uppgifter som i april 2022 lämnats av betrodda organisationer om den personal som överförs och om dess löneutgifter. Beträffande stödtjänsterna är uppgifterna om den personal som flyttar över ännu bristfälliga. Uppgifterna uppdateras hösten 2022.

De riksomfattande lönepåslag som avtalats i tjänste- och arbetskollektivavtal gäller avtalsperioden 2022–2025. Den allmänna förhöjningen per 1.6.2022 höjer de uppgiftsrelaterade lönerna med 46 euro, ändå med minst 2,0 procent. Det individuella tillägget höjs med 2,0 procent.

Den centraliserade justeringspotten per 1.10.2022 uppgår till 0,53 procent, och av det används 0,03 procent centraliserat för att finansiera familjeledighetsreformen. Avtalsparterna på nationell nivå ska ännu fram till 30.9.2022 förhandla om en centraliserad användning av potten. Ifall man inte lyckas komma överens, fördelas potten i form av en allmän förhöjning.

De allmänna förhöjningarna per 1.6.2023 och 1.6.2024 uppgår under vardera året till 1,5 procent. Därutöver finns en lokal justeringspott per 1.6.2023 och 1.6.2024 på 0,4 procent av lönesumman i AKTA. Kostnadseffekten i andra branscher, vilka fungerar som jämförelsegrupp, kan verka höjande på avtalshöjningarna. Det lämnas senare mera information i frågan.

I avtalsuppgörelsen ingår ett särskilt femårigt löneutvecklingsprogram för kommun- och vårdssektorn. Programmet innebär avtalshöjningar på i genomsnitt en procent per år. Utvecklingsprogrammet genomförs huvudsakligen genom lokala avtal och lokala justeringspottar.

De nya arbets- och tjänstekollektivavtalen innehåller dessutom flera textändringar och nya bestämmelser bland annat gällande familjeledigheter.

Det utformas ett särskilt lönesystem för den nya arbetsgivaren vårdsområdet. En preliminär plan gällande beredningen av lönesystemet utarbetas under år 2022 för beslutsfattande. Det behövs en tillräckligt lång övergångsperiod för att genomföra löneharmoniseringen.

Anslag för täckande av de lönepåslag som avtalats i tjänste- och arbetskollektivavtalen och för täckande av harmoniseringskostnaderna innefattas i budgeten i linje med de anvisningarna som ges av staten. Den tekniska budgeteringen av personalutgifterna görs centraliserat som en del av budgetberedningen.

Därutöver beaktas de lagstadgade dimensioneringskraven i personalkostnaderna.

3.2 Utarbetande av investerings- och finansieringsdelen

Statsrådet har utarbetat en täckande handbok för upprättandet av en investeringsplan. Handboken finns i sin helhet som bilaga 2 till denna anvisning för utarbetande av budget. Enligt handboken omfattar investeringar immateriella och materiella tillgångar som ingår i balansräkningen samt placeringar som har en ekonomisk hållperiod på flera räkenskapsår. En investering kan vara förvärv av mark, en byggnad, maskiner och utrustning eller en grundlig förbättring av dem. En investering kan även vara en annan långverkande utgift, såsom anskaffning av ett datasystem eller aktier, eller deltagande i finansiering av en investering för ett annat bolag, när deltagandet även gynnar välfärdsområdets verksamhet.

Utöver den traditionella investeringen som görs för den egna balansräkningen, är det enligt handboken även möjligt att skaffa verksamhetslokaler med olika avtal för fastighetsleasing och bolagsmodeller, såsom så kallade livscykelmodeller. Dessa jämförs med investeringar i handboken om investeringar och regleringen om investeringsplanering. Avtal för sådana utgifter och utgifter för grundliga förbättringar som ökar tillgångarnas förmåga att generera intäkter eller tjänster utöver det ursprungliga, ska ingå i investeringsplanen (bilaga 2). Avtalets värde ska ingå i investeringsplanen.

Utöver dessa ska det i investeringsplanen framkomma till exempel planerade överlåtelser av verksamhetslokaler och avtal. Begreppet investering är alltså bredare än endast dess redovisningsmässiga tolkning, när även avtal som motsvarar investeringar ingår i planen.

Ensimmäinen investointisuunnitelma (koskien vuosia 2023 - 2026)

Poikkeusaikataulu (voimaanpanolaki)

Kevät/ kesä 2022	Alustava arvio lainanottovaltuudesta vuodelle 2023 on saatu 2.6.2022. Valtioneuvosto päättäneen vuoden 2023 lainanottovaltuuksista kesäkuussa.
Kevät 2022	Investointisuunnitelmaa varten tarvittavat tiedot pyydetty HVA:lle
Kesä 2022	Investointitietojen kokoaminen
Elokuu 2022	Hyvinvointialueen investointisuunnitelma valmis
Syyskuu 2022	Hyvinvointialueen hyväksyntä investointisuunnitelmalle
1.10.2022 mennessä	Investointisuunnitelma toimitettava ministeriöille
Marraskuu 2022	Ensimmäiset ohjausneuvottelut ministeriöiden ja hyvinvointialueen välillä
31.12.2022	Hyvinvointialueiden on päätettävä talousarvionsa ml. investoinnit
31.12.2022	Investointisuunnitelma on hyväksyttävä

Exempel, sammanfattning av investeringsplanen för 2024:

(social- och hälsovården och räddningsväsendet separat)

	2024	2025	2026	2027	yht.
Pysyvät vastaavat					
Rakennukset					
Laitte- ja kalustohankinnat					
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet					
Muut investoinnit					
Investointeja vastaavat sopimukset					
Rakennukset					
Laitte- ja kalustohankinnat					
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet					
Muut investoinnit					
Omaisuuksien luovutukset					
Rakennukset					
Laitte- ja kalustohankinnat					
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet					
Muut investoinnit					
Investointituet					

Det första året 2024 är bindande, resten av åren 2025–2027 är indikativa.

Exempel, finansiering av investeringar:

(välfärdsområdet totalt)

	2024	2025	2026	2027	yht.
Toiminnan rahavirta					
(=vuosikate + tulorahoituksen korjauserät + satunnaiset erät)					
Investointien rahavirta					
Investointimenot					
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot					
Lainakannan muutos					
Rahavarojen muutos					

3.2.1 Fullmakt att uppta lån

Välfärdsområdenas finansiering kommer i inledningsskedet att grunda sig på en universal statlig finansiering. Staten har det yttersta ansvaret för att finansieringen av välfärdsområdena är tillräcklig. Av denna anledning kan välfärdsområdena inte ha en självständig rätt till långfristig upplåning. Välfärdsområdenas investeringar begränsas av en fullmakt att uppta lån som bestyrkts av statsrådet. (Handbok för utarbetande av investeringsplan, s. 2)

Välfärdsområdet ska årligen utarbeta en investeringsplan för investeringar och avtal som motsvarar investeringar som påbörjas under de fyra räkenskapsperioder som följer på följande räkenskapsperiod och för finansieringen av dem. Investeringar kan finansieras med inkomstfinansiering, ackumulerade likvida medel samt ett långfristigt lån i enlighet med fullmakten att uppta lån. Fullmakt att uppta lån bestäms kalkylmässigt utifrån betalningsförmågan. Den påverkas också av återstående belopp av tidigare upptagna lån. Statsrådet bestyrker fullmakt att uppta ett långfristigt lån för varje välfärdsområde årligen. Statsrådet väntas fatta beslut om upplåningskapaciteten för 2023 i juni 2022. (Finansministeriets fullmakt att uppta lån 2023)

Nostoja lainanottovaltuudesta

Lainanottovaltuus perustuu kykyyn selviytyä lainojen hoidosta

Hyvinvointialueen enimmäislainamäärä lasketaan tulorahoitusta kuvaavan vuosikatteen perusteella. Lainanottovaltuus saadaan, kun enimmäislainamäärästä vähennetään olemassa oleva lainamäärä.

Laskennallisesti määriteltyä lainanottovaltuutta voidaan muuttaa

Valtioneuvosto voi muuttaa lainanottovaltuutta, jos hyvinvointialueen investointitarve on välttämätön laissa säädettyjen palvelujen turvaamiseksi.

Lainanottovaltuutta voi käyttää usean tilikauden aikana

Lainanottovaltuus määritellään vuosittain. Hyvinvointialue voi kuitenkin käyttää lainanottovaltuutta useana vuotena, jos se toteuttaa investoinnin usean vuoden aikana.

Lainanottovaltuus koskee vain uusia lainoja

Hyvinvointialueiden lainanottovaltuus koskee vain hyvinvointialueiden ottamia uusia lainoja, ei kuntayhtymiltä hyvinvointialueille siirtyviä olemassa olevia lainoja tai niiden uusimista.

Beräkning av maximalt lånesumma

Det kalkylmässiga låneskötselbidraget räknas ut med en formel där räntekostnaderna läggs till årsbidraget i resultaträkningen och summan divideras med summan av räntekostnaderna och de kalkylmässiga amorteringarna. De kalkylmässiga amorteringarna fås genom att lånebeloppet i balansräkningen divideras med tio. Vid beräkning av beloppet för den låntagande myndigheten är värdet på den uppskjutna lånehanteringsmarginalen ett. (Finansministeriets fullmakt att uppta lån 2023)

- Kaavan muodossa esitettynä:
(Vuosikate + Korkomenot) / (Lainamäärä/10 + Korkomenot) ≥ 1.
- Kaava supistuu muotoon:

$$\text{Lainamäärä} \leq 10 * \text{Vuosikate}.$$

Fullmakt att uppta lån för ett välfärdsområde för 2023 fastställs enligt genomförandelagen utgående ifrån uppgifterna i bokslutet för 2021 och uppgifterna i budgeten för 2022 för sjukvårdsdistrikten och specialomsorgsdistrikten samkommuner som överförs till välfärdsområdet. HUS-sammanslutningens fullmakt att uppta lån fastställs med motsvarande uppgifter.

Av beloppet av det kalkylmässiga årsbidraget i Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad har 37 procent avsatts för HUS-sammanslutningen, vilket motsvarar specialsjukvårdens andel av nettokostnaderna för kommunernas social- och hälsovård samt räddningsväsende 2020. Den slutliga procentuella andelen för HUS-sammanslutningen preciseras av finansministeriet i ett senare skede. Det kalkylmässiga årsbidraget för välfärdsområdena är 4,1 procent.

Finansministeriets preliminära uppskattning för fullmakt att uppta lån för 2023:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen lainanottovaltuus

Valtion rahoitus	358 994 935
Arvioitu vuosikate (4,1 % · 63 %)	9 272 839
Enimmäislainamäärä (10 · vuosikate)	92 728 392
Lainakanta 31.12.2022	
lainakanta 31.12.2021	3 815 850,37
pitkäaikaisten lainojen nostot 2022	292 160
pitkäaikaisten lainojen lyhennykset 2022	- 299 658
lyhytaikaisten lainojen muutos	0
	3 808 352
Lainanottovaltuus (enimmäislainamäärä – lainakanta 31.12.2022)	88 920 039

Fullmakterna att uppta lån beräknas igen varje år. Fullmakt att uppta lån för efterföljande år kan skilja sig väsentligt från fullmakten för 2023, eftersom fullmakten för att uppta lån för 2023 har beräknats utifrån det genomsnittliga årsbidraget. Det faktiska årsbidraget kan skilja sig från genomsnittet. Det bör också observeras att alla lån som lyfts beaktas i beloppet på kommande års fullmakt att uppta lån, och upplåningsförmågan kan förändras. I Nyland har faktureringen mellan välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen en betydande inverkan på hurdana fullmakterna för att uppta lån blir.

Syftet med en fullmakt att uppta lån är att säkerställa att välfärdsområdet planerar investeringarna för att vara ekonomiskt hållbara så att den tillgängliga finansieringen räcker till, och att välfärdsområdenas storskaliga investeringar planeras i enlighet med nationella strategiska mål och på ett kostnadseffektivt sätt med hänsyn till övriga välfärdsområdets motsvarande planer samt befolkningens servicebehov. (Handbok för utarbetande av investeringsplan, s. 2)

3.3 Utarbetande av verksamhetsplan

Östra Nylands verksamhetsplaner utarbetas på hösten 2022, då tjänsteproduktionsledningen inleder sina uppgifter.

3.4 Utarbetande av dispositionsplan

Utgående ifrån den godkända budgeten utarbetas senast 31.12.2022 en dispositionsplan som specificerar budgetplaneringen på kostnadsställe- och kontonivå.

Enligt förvaltningsstadgans 76 § godkänner välfärdsområdesstyrelsen och nämnderna sina egna dispositionsplaner som bygger på budgeten.

3.5 Bindande målsättningar och resultatmål för välfärdsområdet

Det fastställs att målet för ekonomiplaneringsperioden 2023–2025 är att upprätthålla budgetdisciplin och att hitta varaktiga strukturella, produktivitetshöjande och kostnadsänkande lösningar så att välfärdsområdets ekonomi vilar på sund grund och är i balans.

Välfärdsområdesfullmäktige fattar beslut om budgeten och fastställer de målsättningar vilka antas som bindande för verksamheten (§ 78 i förvaltningsstadgan).

Välfärdsområdesfullmäktige utfärdar bestämmelser om efterlevnaden av budgeten angående det sätt på vilket budgeten och dess motiveringar binder välfärdsområdets myndigheter.

Den specialiserade sjukvården inom Östra Nylands välfärdsområde produceras av HUS-sammanslutningen och delvis av Kymsote, samkommunen för social- och hälsovårdstjänster i Kymmenedalen. Staten riktar ingen direkt ramfinansiering till HUS-sammanslutningen, utan HUS-sammanslutningens medlemmar svarar för finansieringen av sammanslutningens uppgifter på det sätt som är överenskommet i HUS-sammanslutningens grundavtal samt i dess förvaltningsstadga och budget. Budgeten för HUS-sammanslutningen bygger på en ram som beretts tillsammans med medlemmarna och som fastslås av HUS-sammanslutningens stämma. Alla medlemmars betalningsandelar jämnas ut i slutet av räkenskapsperioden enligt den faktiska användningen.

Välfärdsområdets bindande mål inför välfärdsområdesfullmäktige:

- Finansieringen räcker till för att täcka också de finansiella kostnaderna och avskrivningarna
- Planeringsperiodens avskrivningsnivå ska vara realistisk och stå i proportion till årsbidraget
- Välfärdsområdets resultaträkning är i balans med finansieringen
- Verksamhetsbidraget utgör sektorns bindningsnivå

- Investeringsdelen är i överensstämmelse med investeringsplanen

Källor

[Lagen om välfärdsområden 611/2021 – Ursprungliga författningar – FINLEX ®](#)

<https://finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210611>

[Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021 – Ursprungliga författningar – FINLEX ®](#)

<https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210612>

[Lag om ordnande av räddningsväsendet 613/2021 – Ursprungliga författningar – FINLEX ®](#)

<https://finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210613>

[Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021 – Ursprungliga författningar – FINLEX ®](#)

<https://finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210617>

[Östra Nylands välfärdsområde – Förvaltningsstadga](#)

<https://www.porvoo.fi/app/uploads/sites/10/2022/03/Liite-Bilaga-Forvaltningsstadga.pdf>

Statsrådet 10.11.2021 – Opas hyvinvointialueiden investointisuunnitelman laadintaan

Finansministeriet – Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen lainanottovaltuus 2023

Vanda och Kervo välfärdsområde, Talousarvion laadintaohje 18.5.2022

Birkalands TA23 planeringsanvisning

BILAGA 1. Färdplan

BILAGA 2. Anvisning för utarbetande av investeringar